

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési arak:		Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Egész évre	8 korona.	Felelős szerkesztő	Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereida), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.
Félévre	4 korona.	Megjelenik minden vasárnap	
Negyedévre	2 korona.	Kéziratok nem adatnak vissza.	
Egyes szám ára 16 fillér.		DR. GAAL ENDRE.	

Felfogások.

Néhai való jó Ghyczy Kálmán midőn felidézett Bácsba a pénzügyi tárca átválalására, fedezet alatt jutott el a Burg kapujáig, s ott is mint a makrancos gyermek megkötötte magát, kijelentve, hogy ha tőle valami új teher átvállalását kívánja a Felség, inkább még innen megtér, semhogy az országot abba belevigye. Falk Miksának, és Sámory Kálmánnak előbb esküvel kellett biztosítani, hogy az nem történik, s a tépelődő lelki ember csak azután lépte át annak a nevezetes dolgozó szobának a küszöbét.

Most nem hívják az embereket oda, felkészednek azok úgy is, s mert a tulhires, de Bácsig lesoványodott előterjesztések talán valami szíves fogadtatásban nem részesülnek, azt mondják: a helyzet nem változott. Ha pedig az öreg úr mosolyogva az állandó kísérletezésen úgy nyilatkozik, — hogy meggondolom a dolgot: ebből már merészen hirdetik, hogy javul a helyzet. Na ugyan szépen javul a helyzet! Königrätz után néhány évig még volt a hogy volt, de midőn az uralkodói találkozások napirendre jöttek, a hang, a magatartás már változott, és egyik vérmesebb természetű miniszterünk egyszer csak ezt a választ kapta: Jegyze meg excellenciád, hogy minden a mit tehetek, az előterjesztés átvételéből áll. Tölem kérni lehet, — de követelni nem, én a megosztás szükségét nem látom, és így nem is teljesíthetem. Ez a legkarakterisztikusabb válasz, s abban még világosan meg van mondva, hogy hiába a jogfolytonosságot őrző foliánsok. Az uralkodói jog és hatalom csak akkor erős, ha az egy kézbe fut össze; mihelyt megoszlik, sem a nemzet lojalitása, sem az ország büszkesége nem elég garancia az összeütközések kikerülésére. És ebben az a sajnós, hogy ez a meggyőződés, nyíltan magán hordja az uralkodói egyéni jogkör azonosítását az ország kormányzás jogával. Az a sajnós, hogy ez a felfogás a tudást a mindenkor uralkodónak annyira lefoglalja, hogy még csak tanácsal sem enged hozzá közelíteni. Megengedjük, hogy az uralkodó egyéni jogkörét abszolút határozottsággal alig is lehetne körülírni, de az ország kormányzási hatalomtól mégis annyira elkülöníthető, hogy az egyén felfogásában összeütközések nem történhetnek. Az angol alkotmányban erre igen szépen kidolgozott anyag áll rendelkezésre, de hi-

ba! más szokások, más emberek, más vérmérséklet, s az angol korona országai között különösen más kapcsolatot áll fenn. Legalább is mondják.

Józan felfogású államférfi még nem gondolt arra, hogy a kísérletezéssel az országot valamely véletlennek kiszolgáltatassa. Ez nem is következhetne be, mert minden őszinte magyar ember a következtetések miatt, — irtózik a király egyéni jogainak megtámadásától. Itt egyedül csak az ország, Magyarország, magyar nemzeti és gazdasági fejlődéséről van és lehet szó. — A perszonál uniónak ehez nincs semmi köze, és nem magyarországi kezdeményezésnek, nem magyarországi népmozgalomnak lesz az eredménye, ha ekkor bekövetkezik is. Az országos kormány magasztos ténykedése nálunk első sorban a nemzeti örökös mozgalmak fékentartásában, a jogok igazságos kiterjesztésében, a vagyonosodás minden irányú elősegítésében, az adók aránylagos megosztásában kell, hogy megnyilatkozzék. Ha az uralkodó más nézetten van s az a meggyőződése, hogy a nemzeti aspirációk szükségese a tulizmosodás megakadályozására: az a meggyőződése, hogy a jogok vagyon arányában illetik az egyéneket, mert másképp a nagy egyenlőség miatt ellentétek állanak be; az a meggyőződése, hogy a vagyonosodás függetlenséggel járó önállóság felé vezet; és az a meggyőződése, hogy az adó: aránylagos megosztása osztály teher, s különösen azok közvetettsége sújtja az állami eszme ápolását: saját álláspontról lehet igaz, a trónnak a családi érdekek megvédelmezésében lehet némi jogosultsága, de abban a mi legfőbb, az ország és az uralkodó egyetértésében, szeretetében, az önzetlen lelkesültségben s következőleg a trón megszilárdításában soha sem fogja feltalálni azt az ideális ragaszkodást, a mi mesterkéltéssel soha sem volt és nem is lesz pótolható. Az országkormányzás magasztos ténye így nyilvánulna meg alkotmányos formában anélkül, hogy az uralkodó egyéni jogai még csak érintetnének is, és ha a napi minden lévő információk ily mederben tartatnak, akkor van jogosultsága a felkészedéseknek minden bizsága mellett is, de a mely pillanatban a négy évszázadon át hiába taposott ösvényre átsapnak, s az uralkodó egyéni jogainak korlátozása és a nemzet önrendelkezési jogának kiterjesztése lesz felismerhető a törekvésben: minden jó igyekezet szélmalom harccá válik, mely-

ben elhultak és elhulnak mindazon hazafias törekvések, melyek nem voltak elég óvatosok a multak és az azon alapuló jogosultságra fátvolt borítani.

Nyakig benne vagyunk a koalíció posványában, még csak alkotmányos tisztességgel sem tudunk kihozakodni belőle. Az előre hirdetett sok vívmány megannyi teherré változott. Államférfiaink roskadoznak a szegény sulya alatt a nemzet előtt, de kárpótolja magát ki-ki azzal a mi kijut, még a kivándorlási felügyelőség is kapós lett!

Szegény Gyczy Kálmán be kikapott belőlünk a te puritanizmusod!

Felhívás.

Az erdélyrészi II. szinikerületbe tartozó városok polgármestereihez.

Amint az újságokban olvasom az erdélyrészi II. szinikerület közgyűlését folyó hó 18-án tartja meg Csikszereidában. A közgyűlés tárgysorozatának egyik legfontosabb kérdését képezi annak elbírálása, vajjon ki kapja meg a jövő évekre a kerületet.

Nem tudom milyen okból, azt sem tudom kiktől, de mozgalmat látok arra, hogy ez a közgyűlés pályázat hirdetése nélkül Fehér Károly szinigazgatónak adja a kerületet. Mondom, a mozgalom megindítóját nem ismerem, de ez a szerencsétlen gondolat már eleve a keblében hordozza annak lehetetlenségét. Hát miért alakítottunk kerületet? Azért, hogy igényeinknek megfelelő színészeket kapjunk. És most amikor megalakítottuk a kerületet, amikor kaphatunk magasabb színészetet — akkor ne hirdessünk pályázatot, hanem adjuk pályázat nélkül vissza annak a kié régebb is volt, annak akivel nem voltunk megelégedve, annak aki ellen zúgolódtunk, annak akinek az alkalmatlansága miatt éppen egy jobb elérése reményében alakultunk meg.

Ez botorság volna! Hisz mondanom sem kell, hogy ha pályázat utján kell egy igazgatónak a kerületet elnyernie, ha versenyeznie kell erős ellenfelekkel, csak jobb és értékesebb társulatot kell össze állítson, mintha csak úgy szabad kézből adjuk oda neki. Hisz a közönség érdeke a fő, nem pedig egyeseké s ezt figyelmen kívül hagyni nem volna más, mint becsapása a közönségnek. Én egész biztos forrásból értesülve vagyok, hogy a színügyi téren igen neves emberek mint dr. Farkas, Megyeri s mások szeretnék ezt a kerületet megkapni. Ha ez így van, akkor szabad nekünk el-

vágni már eleve az utját annak, hogy ahozértő, annak készült, tanult emberek lehessenek színügyünk vezetői? Én csak egy érdeket ismerek, ez a kerülethez tartozó hét város közönségének érdeke. Ez az érdek pedig kizárja a pályázat mellőzését. Minden más érdek límonáde.

Miért akarjuk a pályázatot mellőzni? Fehér Károly érdemei megjutalmazásáért? Nohát ezen nevetni szeretnék. Én érdemet itt mást nem ismerek, mint Kállay Ubul főispánnak a kerület megalakítása érdekében kifejtett munkásságát. A többi ribizli. A kerület megalakításához nem irka firka kellett, hanem egy név, amely garanciát nyújtson. S ezt a nevet adta Kállay Ubul.

És ha Fehér Károlynak csakugyan érdemei vannak, akkor az ő érdemei nem enyésznek el, akkor sem, ha pályázatot hirdetünk, az ő érdemei a pályázók közül bizonyára tündökölni fognak. Ha Fehér Károlynak érdemei vannak, akkor annál bátrabban és büszkébben nézhet a pályázat elé, mert akkor legalább azokat elfogják ismerni. S aközönség is meglesz nyugodva abban, hogy a pályázók közül a legérdemesebb kapta meg a kerületet s így igényei az adott viszonyokhoz képest a legjobban lettek megvédelmezve.

És őszintén szólva Fehér Károlynak érdemeit nem ismerem.

Olyan érdemeket értek természetesen itt, amelyek szükségessé, avagy legalább is méltányossá teszik azt, hogy pályázat nélkül kapja meg a kerületet. — Ismerem egy pár év óta. Addig, amíg területe volt borzasztóan megkínzott. Most mióta csak a városokat járja, a társulata sokat javult, de a direktura most is botrányos. A színészek és színésznők minden nap veszekednek, verekednek a szinpadon, szerződéseiket felmondják, a társulatot ott hagyják, idegen emberek darabokat vásárolnak meg s abban szerepeket osztanak, az igazgató, ha társulatának valamelyik tagja beteg lesz, s orvosi bizonyítványt nyújt be, ellenbizonyítványt futkos. Rend nincs. E miatt játék sincs, mert nem kívánhatjuk azt, hogy akik a szinpadon felvonás közben tettelesen izultálják egymást, a következő percben már kedveskedjenek egymásnak a szinpadon, avagy kívánhatjuk azt, hogy rend legyen egy olyan társulatnál, ahol a színészek nem a rátermetségük és szerződésükben levő irányelvek figyelembe vételével kapják meg a szerepeiket, hanem a feltalokodó laikus darabvásárló kívánságai szerint.

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszereidában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. Főraktár Csikszereida részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyzék, azonnali palackosere mellett: Kászoni Salutaris és Répási 1 lit res palackban 20 fillér, felliteres palackban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borszoki, Baross, Borbégy, Előpatok, Gloria, Fehérkői, Felsőrakosi Maria, Boholt, Kászónjakabfalva borpatoki, Hargitaliget, Matáid, Székely Selters és Sztojka gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország-szerte elsőrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle következő fajta sörök:

„Király”-sör. — „Salon à la”-sör. — „Pilsen”-sör. — „Bajor”-sör.

Az árak helyben a hazhoz, vidékre a csikszereidai vasuti állomásra szállítva értendők.

SZATHMÁRYNÉ SZILÁGYI ETELKA
 ÉS SZATHMÁRY LAJOS

JUTALOMJÁTÉKAUL

csütörtökön, február 11-én, színpadra kerül:

Serlok Holmes és a Királytigris

nagyhatású színmű három felvonásban.

CZÁKA BÉLA, mészáros és hentes, CSIKSZEREDA.

A fogyasztó közönség szíves figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

HENTES-ÜZLETTEL

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezeltem, legízletesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki mindennap, úgy mint

Párisi-, lengyel-, füstölt- és szalámi-kolbász, disznófőtsajt, virsli és stb. cikkekből.

Főelőkérvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árukkal kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést is a legpontosabban eszközölök.

forduljon minden érdeklődő, ki szívt fektet I. fajtisza anyagra.

Városok és községek köztutai befásítására legalkalmasabb a

GÖMBAKÁCSZ.

Szállítunk 2.50 m. magas erőteljes szép koronájú fákat 100 darabonként 120 koronáért.

Többi szakmabeli cikkekről árjegyzéket ingyen küld

FISCHER Tarsai
 faiskolák és szőlőültetvények

LITKE L. pezsgőgyár-telepe

PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ö. csaszari es kiralyi fensége
 Salvator Lipót főherceg ö. cs. es kir. fensége es a
 „Nemzetközi Hálókocsi”- és „Európai Express-vonat-Társaság”

SZÁLLITÓJA.

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC”, „FOR ENGLAND” (savanykás),
 Casino „EXTRA SEC”, Britania „Extra Dry” cukor nélkül.

„Utazás a föld körül” nyolc kötet teljesen új,
 jutányos áron eladó.
 Cím a kiadóhivatalban.

MELETNYE: 1887.

HARKÓ LAJOS,

uri szabó-üzlete. Kolozsvárt.

Szentegyház-utca 2. (Státus palota).
 (Sürgönycim: HARKÓ szabó, Kolozsvár).

Ajánlja dusan felszerelt angol és hazai szövet raktárát.

Vidéki megrendeléseket jutányos áron es pontosan eszközöl

Vidékre megrendelőnek minta gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvtél és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.

Szám 73 509 ki.

Pályázati hirdetés.

Csikvármegye felsőkeri járásához tartozó Gyimesbükk nagyközségben a segédjegyzői állás elhalálózás folytán üresedésbe jöven, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: 1000 K. évi fizetés.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzám 1909. évi február hó 20-ig nyújtsák be. A választást Gyimesbükk község házában ugyanazon hó 22-én d. u. 1 órakor tartom meg.

Csikszereda, 1908. január 28-án.

Becze Imre,

szolgabíró.

2-2

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénkölték és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félem.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 K.-tól felfele.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által belkísmeretesen felkiszágitatnak s pontosan es legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségűekben, orvosiilag ajánlva es sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatankint 2-16 koronáig.

Egyenlőt most jelent meg „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel es kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul es zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósa.

A legolcsóbb bevásárlási forrás

FEKETE VILMOS

illatzerterában, Csikszereda.

Kaphatók a legfinomabb illat-szerek dekarámonként es mindeneműi arc- es kéz-ápoló szerek. Gyógy- es virágszappanok.

Az India-sósorsorsz fölerakata.

Petrol-hajszesz korpa es hajkivullas ellen. Hajrak-regenerátor az ősülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színet, valamint mindenemű különlegességek raktára. — A Thymol es Stomatin fogápoló szerek a legjobbakk. A Trifoleum (hajpetrol) hölgyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetetlen A Honey Jelly a legfinomabb keszfonító.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölök.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra es bérházakra 10—75 éves törlesztésre
 3%-3 1/2%, 4%-4 1/2%, u-os kamatra készpénzben.

Személy- és tereza-váltóhitelt

iparosok es kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyéneknek 2 1/2—10 évi időtartamra.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankhelyiségünk Budapestén:

VI., Andrassy-ut 62. sz. a. van.

(Válaszbélyeg melléklendő).

Megbízható egyéneket bankunk képviselőjére felvesszünk.

RÓTH BANKHÁZ, BUDAPEST.

FOLYÓSITUNK: Jelzálogkölcsönöket

II-od es III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%-al, esetleg 5 1/2%-al.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknél es katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezes es életbiztosítás nélkül. — Ugyanezeknek nyugdíjaira is. Értékpapírokra, vidéki pénzüintézetek es vállalatok részvényeire értékük 95%-áig kölcsönt nyújtunk a Magyar Osztrák Bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belöldi pénzüintézet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személy es váltókölcsönt. Mindennemű bel- es külföldi értékpapírt napi árfolyamon vesszünk es eladunk.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesoportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítunk le.

Vezérképviselőség Csikvármegye területén:

Dr Gaal Endre, Csikszeredában, Apafi Mihály-utca 300. szám (Pototky-ház).